

goljufal. G. Kunej je vložil proti listu tožbo, in sedaj je list preklical svojo trditve, predno je prišlo do razprave, ter dal s tem gosp. Kuneju javno zadoščenje.

b Artiče pri Brežicah. Vkljub slabemu vremenu je bilo zborovanje slov. kat. političnega društva „Sava“ zadnjo nedeljo prav dobro obiskano. Vršilo se je pri g. Klementiču. Predsedoval je vrli posestnik g. Rožman. Prvi je govoril državni poslanec dr. Korošec o volilni reformi, vojaški taksi, o obrtnem vprašanju, o viški zakonski predlogi, o nekaterih točkah avstrijsko-nemške pogodbe in naše nagodbe z Ogrsko itd. Deželni poslanec dr. Jankovič je najprej odgovarjal na neresnične napade na njegovo osebo ob času volitve in potem v krasnem govoru in ob burnem pritrjevanju razvil svojo program za kmečki stan. Krasno sta govorila še tudi mladoseča Kos in Blatnik. Shod je zahteval Slovencev pravično volilno reformo ter protestiral proti nameravani ločitvi zakona in prosti šoli. Obema poslancema je shod izrekel svoje zaupanje.

b Sromlje. Glede zadnjega zborovanja polit. društva „Sava“ v Globokem je neki govornik omenil med drugim tudi že zastarelo vprašanje glede obljubljene slovenske kmetijske šole, katera je bila že pretečeno leto našim poslancem obljubljena, ter se je za njo že kupilo posestvo v St. Juriju ob južni železnici. Od taistega časa je že preteklo skoraj leto in o obljubljeni šoli ni na duha ne sluha. Kmetijska šola je zadremala, ako že sploh ni zaspala spanje pravičnega. Posestvo, katero je deželni odbor kupil v St. Juriju, kakor se čuje, je v takem kraju, kjer primanjkuje vode; — torej kakor malašča, da se ovira ustanovitve prepotrebne učnega zavoda. Naše vlada so že take, da ako kaj potrebujejo od naših poslancev pri glasovanju svojih namer, njim vse obljubujejo, kar oni zahtevajo od nje za svoje volilne in stem (poslanec) dobijo, da glasujejo za vladne predloge; a vlada svojih obljub ne spoli skoro nikoli, iz pozabljivosti (?) ali pa ker jih noče spoštati, ter s tem kaže, da nas za nos vodi in pri vsaki priliki ob zid pritiska, kakor se je to zgodilo glede obljubljene kmetijske šole v St. Juriju. Vlade so pa vse jednake glede Slovencev, bodisi v Gradcu ali na Dunaju. Torej kakor sam že zgoraj omenil, je bilo pri zborovanju v Globokem glede prepotrebne šole v govoru omenjeno, ter je tudi govornik odločno zahteval ustanovitve slovenske kmetijske šole za Spodnje Štajersko. Kako potreben je ta učni zavod, je pokazalo hrumeče pritrjevanje govorniku mnogobrojne množice kmetov. Toraj opozarjamo gospode poslance, da pri prvem zasedanju deželnega zbora spravijo to zahtevo na dan ter tudi delujejo na to, da se obljuba za gotovo spoli. Nadalje so tudi zborovalci predstavliali, da ako ni posestvo, ki ga je deželni odbor kupil, sposobno, naj se taisti proda ali če ne, naj se porabi za kaj drugega. Kupi se naj kje drugje v pripravi legi ležeče posestvo, in takih je dosti na Spodnjem Štajerskem, posebno ob Savi ležeči kraji, kakoršni so od Šavnice naprej do Brežic in do Dobove. Ti kraji so tako pripravi, posebno na Vidmu, kjer je tudi bližnji vinorodni Sremič in Libna, da si bolj pripravnega kraja ne more nihče želiti; kajti tam je v obliži Sava, ako bi se ob železnici in suši voda potrebovala, tudi je tam železnična postaja ter najboljša zemlja za vrte in sadonosnike, a v Sremču in Libni najboljše lege za vinograde, toraj z eno besedo vse v največji in najboljši meri ležeči kraj, sposoben za kmetijsko šolo. Bi je tudi predlog na zborovanju za videmski okraj povoljno sprejet. To za danes! Opozarjamo vlado na njeno dolžnost glede nas, delujmo skupno na shodih in političnih zborovanjih na to, da se bodo tudi naše opravičene zahteve izpolnile, posebno glede ustanovitve kmetijske šole na Spod. Štajerskem. Kmečki prijatelj.

b Od Sotle. Hvala Bogu, dežja smo dobili, ko bi le sedaj lepo toplo vreme nastopilo. Kakovost letošnjega vinskega mošta utegne biti izvrstna; tudi cene bodo gotovo visoke, ker je staro vino vse razprodano. — Po blagoslovljenju brežiškega mošta je v Dobovi, osobito v Vel. Obrežu zelo grmelo in treskalo. Poštene narodne žene in matere so zaropotale s svojimi možmi in sinovi, ki so se vrnili iz Brežic, kjer so kot ognjegasci par dni nemernje delali. Možje, kje je vaš pomos? Ali boste res morali z vašim ženstvom obleko menjati? Po slednje je vsaj narodno. Istotako čudno-žalostno alogo je igral bizeljski župan. Ubogi Bizeljanci!

Drobtinice.

Velikansko zborovanje na Velehradu. Na Velehradu sta bili dve velikaški zborovanji katoliško narodne stranke moravske, ki so se je udeležili številni Slovaki iz Ogrske. Zborovanje je bilo obiskano v prvi vrsti od kmetov, organiziranih v „Katoliški kmečki zvezi čehomoravski“. Soglasno je bila sprejeta resolucija, da se pošlje papežu v Rim sledeča brzojavka: „Trideset tisoč zborovalcev na Velehradu prosi sv. očeta, naj z očetovsko ljubeznijo varuje katoliške Slovake na Ogrskem ter jih brani proti preganjanju od strani ogrske vlade in madjarskih škofov“.

Narodno gospodarstvo.

Gnojeenje z umetnim gnojilom. „Kdor dobro maže, dobro vozi“, pravi pregovor; in ravno tako resnično je: „Kdor dobro gnoji, pridela dosti in dobrega blaga“. Le tistim kmetom bo mogoče se pod današnjimi razmerami držati, kateri bodo na malem prostoru veliko več in boljše blago pridelali, kakor nekdanj. Marsikateri si „bode mislil, naši predniki niso poznali umetnega gnojila ne nobenih drugih novotarij, pa so več in boljše blaga pridelali kakor mi. To je lahko bilo mogoče. Po eni strani imamo danes mnogo škodljivcev, katerih nekdanj ni bilo, po drugi strani pa naša zemlja pred davnimi leti še ni bila tako izsesana, kakor je dandanes. Rastline ne zrastejo iz nič, ampak njim je treba živeti, ker one tudi jejo in sicer čisto gotove snovi, od katerih nas najbolj zanimajo dušec, kali in fosforova kislina. Če bi bila v zemlji še tako velika zaloga teh imenovanih snovi, pa če mi leto za letom iz njive in travnika več vzamemo, je čisto naravno, da zemlja od leta do leta manj rodovitna postaja in mi z vsem našim trudom le pičle in slabe pridelke dosežemo. Posebno zanemarjeni so v tem oziru naši travniki. Njivo, tisto še kmetič gooji. Zakaj? Zato, ker on ve, če bi tri leta nič ne zrastle. Travnik pa nič ne goji — pa le vsako leto kosi, zakaj bi ga toraj gojil. Kosi zares, pa kako malo je sena in otave, in še to kar je, je za vzgojo mlade živine kaj malo vredno. Še enkrat, celo dvakrat toliko krme bi na istem travniku pridelal, če bi ga redno dobro gnojil. Zatoraj naj nobenemu v glavo ne pade, travnik dokupit z namenom, da bode potem lahko eno živinče več redil, dokler nima svojih domačih travnikov v najboljšem stanju. Mi bi radi, da bi živina hitro in velika zrastle. Kakor rastline ne zrastejo iz nič, tako tudi živina ne more napraviti mesa in kosti iz nič, ampak iz redilnih snovi, katere so v krmi. Razvidno je toraj, če hočemo vzgojiti lepo vzraslo živino, ji moramo pokladati tečno in redilno krmo, če hočemo pridelati tečno in redilno krmo, ne smemo zanemarjati naše travnike. Razven da jih sušimo, če so mokri, grmičovje iztrebimo, mravljinjake odstranimo, pobranamo in mahu otrebimo — jih moramo gnojiti, da ne bomo pridelali samo tiste malovredne krme, katera živini samo veliki trebni napravi, ampak da bomo pridelali tisto tečno in redilno krmo v obilnejši meri, katera živini napravi dosti kosti in mesa. Jesen je pravi čas za gnojenje travnikov s Tomaževo žilindro in z kajnitom. Sto kil, to je ena vreča Tomaževe žilindra, ima samo 16 do 20 kil vsebi tiste snovi, katere mi kupimo, to je fosforove kisline, vse drugo, to je okoli 82 kil, so za nas smeti. Tomaževa žilindra v celih vagonih pride eden stot na 70—80 vin. ceneje, kakor če se na drobno kupi. Ker se jo pri nas že precej veliko porabi, pozivljam vse gospodarje v Savinjski dolini in one ob železničnih postajah Celje, St. Jurja in Konjice, kateri so namenjeni letošnjo jesen svoje travnike s Tomaževo žilindro gnojiti, naj jo nemudoma pri meni z dopisnico naročijo. Da se delo olajša, naj po možnosti z enega kraja eden naročila nabere in meni pošlje. Na tak način dobimo žilindro naravnost iz tovarne in zato ceneje. Ceno ne vem čisto natančno, stala bode na postaji Celje okoli 6 K 50 vin. eden stot. Kakor hitro bode za eno postajo naročil za eden vagon, bode takoj naročen. — Frauc Goričan, kmet. potovalni učitelj, Maribor.

Najnovejše novice.

Osebnost G. Ant. Avsee, avskultant v Kranju, je premeščena v Kozeje. — Vodja zemljiške knjige Senekovič v Mariboru je šel v pokoj. — Poštna odpraviteljica gd. Julijana Plankner v Laporju je prestavljena v Hafendorf.

Izgubila se je v noči od 17. t. m. slabomna žena posestnika in gostilničarja v Letušu pri

Rečici. Dotična je šla ob 3. uri iz hiše ter se ni več vrnila. Sodi se, da je zabredla nesrečnica najbrže v mimo tekočo Savinjo ter ondi našla smrt. Komur bi bilo kaj znano, kje se nahaja ona, oziroma njeno truplo, prosi se, da to sporoči nemudoma skrbečemu sodniku.

Utonil je 16. t. m. 52letni hlapec Franc Ostruh pri Sv. Lovrencu nad Mariborom v potoku Radolna. Napil se je žganja, ki ga je vrglo v potok, kjer je našel nesrečno smrt.

Nova štifta pri Gornjemgradu. Piše se nam: Občinski zastop je v svoji seji dne 16. sept. t. l. sklenil soglasno in odposlal državnim poslancem sledečo resolucijo: Občina Nova štifta izraža svoje ogorčenje nad brutalnim preglasovanjem Slovanov v odseku za volilno reformo; obžaluje, da se hoče s krivico postaviti temelj novemu volilnemu redu in pozivlja vse slovenske državne poslance, naj odločno z vsemi močmi, četudi z obstrukcijo, preprečijo, da bi postal ta načrt postava volilnega reda, ki pusti stotisoče Slovencev brez zastopstva in ki velike slovenske trge izločuje iz mestno-tržke volilne skupine ter jih nadomešča z nemškimi gorskimi vasmi. Ako bi se pa vendar zgodilo, pozivljajo se vse slovenske občine, ustaviti takoj vsako delovanje v prenešenem delokrogu. Na Štajerskem zahtevamo 8, na Koroškem 2 državna slovenska poslanca. Zahtevamo tudi, da se sestavi za slovenske trge in mešana mesta na Štajerskem poseben slovenski mandat za državni zbor.

Železniška nesreča na Koroškem. Kakor poročamo v „Našem Domu“ sta trčila na Koroškem med Porečami in Krivo Vrbo dva osebna vlaka. Prve vesti o nesreči so bile pretirane in napačne. Strojevodja Honke ni umrl. Duhovnik, ki je našel smrt pri tej nesreči, ni prof. Koch, ampak neki duhovnik iz Ogrskega. Mrtvi sta torej samo dve osebi, 32 pa ranjenih. Tudi strojevodja Krauer ni mrtev ampak samo hudo ranjen.

Tržne cene

v Mariboru od 8. septembra do 15. septembra 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	20	—	—
ra		13	30	—	—
ječmen		15	20	—	—
ovsa		15	—	—	—
korusa		16	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		16	—	—	—
seno		4	40	—	—
slama		5	60	—	—
	1 kg				
šišola		—	80	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	48	—	—
krompir		—	7	—	—
sir		—	40	—	—
surovo maslo		2	—	—	—
maslo		2	60	—	—
špeh, svež		1	60	—	—
selje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
	1 lit.				
mleko		—	20	—	—
smetana, sladka		1	72	—	—
„ „ kisl		1	80	—	—
	100 glav				
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
jajca		—	6	—	—

Loterijske številke.

Dne 15. septembra.

Line 65, 57, 46, 55, 79.
Trst 46, 49, 75, 36, 62.

Društvena naznanila.

Sv. Anton v Slov. gor. Veselica ne bo 23. septembra, ampak 30., to je zadnjo nedeljo tega meseca.

Cebelarska podružnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor. priredi v nedeljo 30. sept. ob 8. uri pop. v šoli poučen shod, na katerem bo poučeval o čebelarstvu čeb. pot. učitelj J. Jurančič. Čebelarji benediški in sosedni, pridite vsi poslušati!

Starotrška dekleta priredi v prid bralnemu društvu dne 30. sept. v Narodnem domu v Slovenjgradcu veselico z zanimivo igro „Lurška pastarica“. Na vzporedju je tudi petje in tamburanje. Želimo tudi, da bi nas vrla dekleta iz St. Ilje in Šmartna v obilnem številu posetila. Začetek ob 4. uri popoldan. K obilni udeležbi uljudno vabijo dekleta starotrška.

Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu ima v nedeljo 23. t. m. po večericah pri g. J. Kramberger svoj občni shod. Priredi se ob enem veselica, pri kateri se bo predstavljal igrokaz „Dan spravo“. Med posameznimi točkami svira Kocmutova godba. Vstopnina za sedež 20 kr. stojšče 15 kr.